

PROGRAMA QUÉROTE+ NO IES MONTECELO

I. Sinopse

Durante o curso 2019/20 o IES Montecelo incorpórase un ano máis ao Plan Proxecta a través do programa Quérote+, coa fin de formar ao alumnado de 1º de FP Básica en materia de educación afectivo-sexual. O programa desenvólvese dentro do módulo de Comunicación e Sociedade participando do seu horario lectivo, e será impartido polo profesorado que conforma o departamento: Andrea Estévez Barreiro, Melchor Roel López e María Pose Méndez, coordinadora do programa no centro. Contamos tamén co apoio do Departamento de Orientación a través da orientadora do centro, Mar Gómez.

A formación afectivo-sexual dentro dos centros educativos é esencial no camiño cara unha sociedade avanzada baseada no respecto ao outro, e tamén é importante a nivel individual, axudando a vivir unha vida plena na que saibamos disfrutar e coñecer as posibilidades que nos ofrecen a nosa mente e o noso corpo de desbotando prexuízos construídos entorno ao coidado e disfrute do corpo. Neste sentido, o achegamento dos contidos do programa Quérote+ ao perfil de alumnado da FP Básica implica a dotación de ferramentas para o desenvolvemento de cidadanía en contextos non sempre favorables, incidindo na igualdade entre sexos e no respecto á diversidade.

II. Consecución dos obxectivos

Os obxectivos a acadar establecidos tras o desenvolvemento do programa son os seguintes:

- Aportar información de calidade ao alumnado sobre sexualidade
- Promover a igualdade entre os sexos
- Achegar ao alumnado a realidade do colectivo LGTBI
- Proporcionar ferramentas para o autoconñecemento afectivo-sexual
- Integrar a diversidade afectivo sexual no contexto do centro
- Previr o acoso escolar

- Analizar as causas e consecuencias da violencia machista
- Dar a coñecer os métodos anticonceptivos existentes
- Visibilizar as diferencias de orientación sexual no contexto do centro
- Construir opinións críticas en materia de afectivo-sexual

Tras a avaliación do alumnado podemos afirmar que se traballaron a totalidade dos obxectivos propostos, aínda que non todos se traballaron coa profundidade desexada debido ao transcurso da terceira avaliación e parte da segunda en circunstancias de confinamento, co que se limitou a participación conxunta do alumnado, unha das ferramentas principais para a consecución de moitos dos obxectivos propostos.

III. Organización, desenvolvemento e metodoloxía

O IES Montecelo presenta catro liñas de FP básica distribuídas en catro especialidades: Artes Gráficas, Peiteado e estética, Agroxardinería e Composicións florais e Automoción e Mantemento de vehículos. Cada un dos grupos presenta características propias dadas polo perfil do alumnado que accede ao grupo, polo que varían en canto a diversidade e intereses. Por poñer un exemplo, o grupo de Automoción normalmente está composto só por persoas de sexo masculino, co que os contidos do programa se poden adaptar incidindo en certos aspectos.

O alumnado ao que vai destinado o programa pertence a un contexto socioeconómico medio ou medio-baixo, e o seu número varía de 16 a 18 membros por grupo, existindo unha porcentaxe variable de alumnado con necesidades educativas especiais, co que a atención á diversidade se convirte en esencial á hora de presentar tanto os contidos do programa como outro tipo de material. O desenvolvemento do programa Quérote+ participa deste plantexamento. Detectáronse ademais diversos niveis de coñecemento en materia afectivo-sexual, aos que tivemos que adaptar os contidos presentados, tras o establecemento de criterios a partir dunha avaliación inicial.

Como mencionamos na introducción a esta memoria, os contidos do programa impártense dentro do horario do módulo Comunicación e Sociedade I polo profesorado do departamento, contando co apoio do Departamento de Orientación.

Os grupos correspondentes a cada docente son os seguintes:

Andrea Estévez Barreiro: 1º FPB Artes Gráficas

Melchor Roel López: 1º FPB Peiteado e Estética

María Pose Méndez: 1º FPB Automoción e Mantemento de Vehículos, 1º FPB Agroxardinería e Composicións Florais

Mar Gómez: Titorías presenciais de tódolos cursos.

Cada profesora implicada desenvolveu o material de xeito autónomo adaptándose ás características propias do grupo, reservando as sesións dentro da súa materia á presentación de contidos do programa. En cada reunión de departamento realizouse unha posta en común dos obxectivos acadados e unha proposta de actividades comúns

O programa desenvolveuse con normalidade ata a declaración de estado de alarma o 13 de marzo de 2020. Ata ese momento, traballáronse os contidos detallados no apartado seguinte no que se presenta o traballo realizado por cada un dos membros do equipo.

Tras a declaración do estado de alarma, dada a organización xeral do centro e dependendo das mencionadas particularidades de cada un dos grupos, levamos a cabo unha adaptación do material ás novas circunstancias. Os contidos impartidos durante o período de confinamento presentáronse a través da plataforma Agueiro. A través deste enlace é posible acceder aos mesmos:

<https://agueiro.xunta.gal/view/view.php?t=iEow8eAd05zL67VDFPGc>

En canto á metodoloxía, seguimos a metodoloxía proposta en cada unha das fichas do programa facendo uso dos recursos propostos. Destacamos como actividades comúns a organización de un concurso de cartaces sobre diversidade por parte do profesor Melchor Roel, aberto a tódolos grupos. Os resultados foron expostos en espazos comúns do centro.

IV. Avaliación

As sesións adicadas ao programa fundaméntanse principalmente no carácter participativo das mesmas, polo que a observación directa como instrumento de avaliación xogou un papel esencial. Outros instrumentos de avaliación foron os cuestionarios sobre os

contidos presentados ou a elaboración de cartaces para o concurso. En canto ao material adaptado durante o confinamento, a avaliación realizarase a través das actividades propostas (elaboración de cuestionarios e reflexións por escrito).

Como conclusión podemos afirmar que tras a análise dos resultados de avaliación, conseguimos acadar os obxectivos propostos. A presentación de contidos de carácter afectivo-sexual resulta necesaria no contexto do centro e pensamos que mediante o desenvolvemento do programa aportamos recursos moi valiosos para o desenvolvemento persoal do alumnado.

V. Listaxe de profesorado participante e tarefas realizadas por cadaquén.

Andrea Estévez Barreiro: 1º FPB Artes Gráficas

- De xeito presencial ata a ficha 5. As fichas 6-7 desenvólvense en liña a través de contidos presentados na plataforma Agueiro.
- Actividades en liña a partir de marzo: visionado da película "Triste San Valentín"; organización dunha charla participativa con Alba Gallego, educadora social do concello de El Ejido a través de Zoom "Afectividade e tecnoloxía en tempos de pandemia".

Melchor Roel López: 1º FPB Peiteado e Estética

- De xeito presencial ata a ficha 5. As fichas 6-7 desenvólvense en liña a través de contidos presentados na plataforma Agueiro.
- Organiza un concurso de cartaces sobre igualdade.

María Pose Méndez: 1º FPB Automoción e Mantemento de Vehículos, 1º FPB Agroxardinería e Composicións Florais

- Coordinación do programa no centro.
- De xeito presencial ata a ficha 4. As fichas 5-7 desenvólvense en liña a través de contidos presentados na plataforma Agueiro.

Mar Gómez: Titorías de tódolos cursos

- Reforzo dos contidos do Programa durante as horas de titoría presencial.

- .- Organización dun ciclo de obradoiros para favorecer o desenvolvemento afectivo sexual a cargo da cooperativa "Atixega"; dirixidos ao alumnado de 1º curso de FP Básica .
- .- Organización de charlas-coloquio cunha vítima de violencia de xénero; dirixidas a alumnado de 2º curso de FP Básica.
- .- Organización de charla-coloquio con membro da asociación LGTBI; dirixida a alumnado de ciclos medios e superiores (non se puido realizar pola suspensión das clases).

VI. Observacións

As actividades do programa Quérote+ tiveron moi boa acollida entre o alumnado. A medida que presentamos os contidos démonos conta do nivel de carancia de formación e información en materia afectivo-sexual e a existencia de ideas baseadas en tópicos e prexuízos que modelan a mentalidade dos alumnado nunha etapa tan determinante como é a adolescenciañ

En xeral o alumnado acolleu con curiosidade e emoción o desenvolvemento do programa acadando un alto grao de participación e implicación.

Completáronse tódalas actividades propostas no programa a excepción da ficha 8, cuxa proposta implicaba o feito de impartir a clase polo alumnado, tal e como figuraba no modelo de adaptación ao ensino virtual aportado polo programa.

VII. Bibliografía

Tal e como afirmamos cando nos referimos á metodoloxía utilizada, a bibliografía utilizada limitouse á proposta nas fichas aportadas polo programa Quérote+. Pensamos que a documentación recibida posúe variedade de recursos de calidade adaptados ao desenvolvemento dos contidos. En cada sesión fíxose unha selección de recursos adaptada ás circunstancias concretas de cada grupo.

IMAXES DO CONCURSO DE CARTACES SOBRE IGUALDADE

